

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, sudija Raman Aslani, u pravnoj stvari tužioca Xh.B. iz sela ..., opština Prizren, koga zastupa punomoćnik B. I. iz ,,,, protiv tužene Firma „Bechtel Enka“ iz Prištine, koju zastupaju punomoćnici G.N. i A.H. iz ..., radi naknade štete, vrednost spora 200 €, nakon zaključenja javne glavne rasprave dana 30. aprila. 2013. godine u prisustvu tužioca i njegovog punomoćnika i punomoćnika tužene, doneo je

P R E S U D U

- I. DELIMIČNO SE** kao osnovan usvaja tužbeni zahtev tužioca Xh.B. iz sela ..., opština Prizren, pa se obavezuje tužena Firma „Bechtel Enka“ iz Prištine da tužiocu radi naknade štete plati iznos od 2.386,83 €, sa zakonskom kamatom na ovu štetu koja se ima obračunati od dana podnošenja tužbe, tj. od 29.02.2012. godine, pa sve do konačne isplate, sve u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude pod pretnjom izvršenja.
- II.** Tužbeni zahtev tužioca u delu od dosuđenog iznosa od 2.386,83 € pa do traženog iznosa od 46.951,85 €, tj iznos od 44.565 € koji se odnosi na tužbeni zahtev za naknadu štete po osnovu štete koju je on pretrpeo usled izmakle dobiti zbog napuštanja gostiju od straha od detonacije i nesnosne buke iznos od 3.000 € i po osnovu umanjenja vrednosti njegove nepokretnosti zbog postavljenog podzemnog električnog kabla u iznosu od 41.565 € , odbija se kao neosnovan.
- III.** Tuženi je dužan da tužiocu plati iznos od 150 € na ime troškova postupka u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je u tužbi i reči na glavnoj raspravi uglavnom naveo da ostaje u svemu pri navodima iz tužbe i preciziranom tužbenom zahtevu u kome navodi da je ovde tuženi prilikom

izvođenja radova u toku 2011. godine pored ugostiteljskog objekta tužioca napravio je put za prolaz teških vozila koji su stalno prolazili i stvarali nesnosnu buku, a osim toga zbog miniranja i jakih detonacija na dan 18.06.2011. godine kada su polomljena sva stakla a i prozori izbačeni iz svojih ležišta došlo je do pukotina na zidovima i nestabilnosti cele zgrade, pa će svakim danom šteta biti veća. Po tom osnovu tužilac traži iznos od 2.386.83 € na ime radova oko popravke fasade, poslova unutar objekta i farbanje popravke krova, drvenarije i stakla. Na ime izgubljene dobiti koja se sastoji od napuštanja gostiju, radnika tri firme zbog straha od detonacije i nesnosne buke od prolaza teških vozila tužilac traži iznos od 3.000.00 € i na ime izgubljene dobiti zbog postavljanja podzemnih električnih kablova na kat. parceli br. 1169 u dužini od 89.70 metara, tužiocu nije bilo omogućeno da na ovom delu izgradi objekte za rekreaciju (bazen), čime je tužilac sprečen da koristi predmetnu nepokretnost i da tuženi treba da plati za korišćene ovog prava službenosti, pa po tom osnovu traži iznos od 5.752.45 €. Celokupan iznos za naknadu štete je 12 000 €. Iznos štete na ime umanjenja vrednosti nepokretnosti zbog postavljenih kablova tužilac je nakon izvršenog veštačenja precizirao tako da je po ovom osnovu tražio iznos naknade u visini od 41.565 €. Stoga je predložio sudu da sud nakon izvođenja svih dokaza donese presudu kojom će se usvojiti tužbeni zahtev tužioca. Tražio je troškove postupka na ime veštačenja iznos od 150 €.

Punomoćnik tuženika je na glavnoj raspravi izjavio da ostaje u svemu kao u odgovoru na tužbu i reči sa pripremnog ročišta i dodao da je nejasan tužbeni zahtev za iznos od 12.000,00 € s obzirom da se veštak u svom nalazu u postupku obezbeđenja dokaza izjasnio da je iznos štete od 2.386,83 €. Kada je reč o iznosu koji je utvrdio veštak taj iznos se osporava u smislu čl. 156. st. 3. Zakona o obligacionim odnosima¹ (dalje: ZOO), po kome ukoliko šteta nastupi tokom vršenja rada od opšteg interesa može se tražiti samo naknada štete koja prevazilazi okvire normalne štete. Imajući u vidu prirodu izvedenih radova na autostradi gde je korišćen i dinamit radi probijanja trase, kao imajući u vidu i činjenicu da se radi o jednom projektu za opšte dobro u iznosu od nekoliko stotina miliona eura, pričinjena šteta ne prelazi granice normalne štete. Takođe je od tužene traži naknada štete za izvršeno samovlasno zauzeće zemljišta postavljanjem električnih podzemnih kablova. Kad je u pitanju postavljeni električni kabl na predmetnoj nepokretnosti tužioca koji se spominje u preciziranom tužbenom zahtevu tužioca, za isti izjavljuje da je neosnovan i da bi naknadno veštačenje u ovom pogledu bilo bespredmetno, s obzirom da električni kabl visokog napona ne postavlja niti montira tužena, već Kosovska energetska korporacija. Ne spori da na predmetnoj nepokretnosti postoji kabl ali on je sigurno postavljen od strane KEK-a, a činjenica da su radnici tužene eventualno bili prisutni prilikom postavljanja kabla, ne dokazuje odgovornost tužene u tom smislu. Stoga u smislu navedenog osporavanja u ovom podnesku kao i osporavanja iz odgovora na tužbu i sa prethodnih rasprava, tuženi predlaže sudu da donese presudu kojom će u celosti odbiti tužbeni zahtev tužioca kao neosnovan i obavezati ga da tuženom isplati sve troškove postupka.

¹ „Sl. list SFRJ“ br. 29/78, sa kasnijim izmenama i dopunama, koji je u primeni prema Uredbi UNMIK-a br. 1994/24 o zakonu koji se primenjuje na Kosovu

Sud je cenio navode stranaka i dokaze u smislu čl. 8. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP)², pa je našao da je tužbeni zahtev delimično **OSNOVAN**.

U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u: spise predmeta R. br. ..., posebno u uverenja o pravima na nepokretnu imovinu UL... KZ ... od 26.10.2011 god, UL... KZ od 26.10.2011. godine, nalaz veštaka građevinske struke L.M. od 11.11.2011. godine i 05.02.2012. godine, skica geometra K.G. od 04.11.2011. godine, nalaz veštaka "...“ od 29.10.2012. godine i očitana je CD priložen uz nalaz, dopunski nalaz veštaka „...“ od 19.03.2013. godine, certifikat o registraciji Bechtel Enka-GP br...., saslušani su svedoci B. S. i V.Sh..

Na osnovu uverenja o pravima na nepokretnu imovinu UL-... od 26.10.2011. godine sud je utvrdio da se kat. jedinica P-..., KZ ..., zv. mesto „Dragane-...“, površine od 358 m2 vodi na ime B.Xh. (...), a prema uverenju o pravima na nepokretnu imovinu UL-... od 26.10.2011. godine sud je utvrdio da se kat. jedinica P-..., KZ ..., zv. mesto „...“, površine od 2771 m2 vodi na isto ime.

Iz izjave svedoka B.S., komercijalista, kada se dogodio štetni događaj bio je zaposlen kod tužioca kao menađer, sud je utvrdio da je objekt bio u funkciji, da su sobe bile izdavane jer su radnici tri firme tu stanovali, samo sala nije bila u funkciji. Juna meseca 2011. godine u večernjim časovima oko 20 časa došlo je do velike eksplozije on je bio na recepciji a gostiju u objektu nije bilo jer su bili na terenu, tačan broj ne znam, jer su se stalno menjali, ali kad je ušao u salu video je da su polomljena stakla a jedno krilo je bilo izvađeno iz okvira. U holu od hotela je bio popucan malter dok su prozori od velike detonacije bili izvađeni od okvira. Uplata ovih gostiju vršena je u kešu ili preko banke. Dok je on bio tu, gosti su se vraćali sa terena i sa salom nisu imali ništa, već su otišli u svoje sobe. Kasnije je oko 10 sati došao radnik i njemu je preneo sve što se desilo.

Svedok V.Sh. recepcionista zaposlen kod tužioca od maja 2011. godine naveo je da u momentu kad se dogodila detonacija on nije bio u objektu, jer je radio treću smenu od 10 časova uveče, a kada je došao video je slomljene prozore na objektu, a ukupan broj gostiju te večere bio je 6, pošto su tri sobe bile na raspolaganju. Gostiju je bilo i narednih dana nekad više, a nekad manje.

Prema nalazu veštaka građevinske struke L.M. od 11.11.2011. godine, dopunjenog od 05.02.2012. godine, sud je utvrdio da je ukupna šteta na objektu tužioca procenjena u iznosu od 2.386,83 €, a koja se sastoji od radova na popravci fasade od 596,51 €, unutrašnjim radovima od 1.277 €, radovi na popravci krova 250 €, stolarski i staklarski radovi u iznosu od 262 €.

²“ Sl. list RK“, br. 38/2008

Prema skici geometra K.G. od 04.11.2011. godine sud je utvrdio da se ugostiteljski objekat tužioca nalazi na delu kat. parcele tužioca br. ..., dok se podzemni kabl u dužini od 89,70 m proteže na kat. parceli tužioca br.

Iz nalaza veštaka „...“ od 29.10.2012. godine, putem kojih je određeno veštačenje radi utvrđivanja umanjena vrednosti nepokretnosti usled postavljanja električnih podzemnih kablova, odnosno da se utvrdi iznos naknade za deo nepokretnosti gde su postavljeni kablovi, imajući u vidu iznos zakupnine prema tržišnoj vrednosti, proizilazi da je prema ovom nalazu procenjeno da umanjena vrednost predmetne nepokretnosti nakon postavljanja kablova iznosi 41.565 €.

U dodatnom podnesku od 26.03.2013. godine punomoćnik tužene osporavao je precizirani tužbeni zahtev i izveštaj veštaka od 29.10.2012. godine, jer smatra da sudski veštak svoj nalaz bazira na kupoprodajnoj ceni nepokretnosti na području gde se nalazi predmetna nepokretnost iako taj kriterijum, odnosno kriterijum kupoprodajne cene nepokretnosti nije bio osnova niti baza koju je sud utvrdio prilikom davanja naloga veštaku. Takođe osporava i dopunski izveštaj veštaka od 19.03.2013. godine, navodeći da deo tužbenog zahteva koji se odnosi na naknadu pričinjene štete na ime izgubljene dobiti zbog postavljanja električnih kablova, koju je tužilac precizirao na iznos od 5,752.45 € a veštak vrednovao drugim dopunskim nalazom u iznosu od 41.565.,00 €, tuženi u celosti osporava ovaj deo tužbenog zahteva zbog nedostatka pasivne legitimacije u sporu. Tuženik nije instalirao podzemni kabl na predmetnoj nepokretnosti tužioca. To je mogao učiniti samo nadležno licenciranono preduzeće KEK korporacija čija je to delatnost i ima potrebnu licencu izdatu od strane regulatora sistema električne energije. Takođe tuženik osporava deo tužbenog zahteva koji se odnosi na naknadu izgubljene dobiti zbog napuštanja gostiju od straha od detonacija i nesnosne buke koju je tužilac precizirao na iznos od 3000 €, osporava deo tužbenog zahteva koji se odnosi na naknadu pričinjene štete zbog štete na fasadi unutar objekta i popravke krova koju je veštak u vanparničnom postupku vrednovao u iznosu od 2,386,83€. Stoga je predložio odbijanje tužbenog zahteva kao neosnovanog. Troškove postupka je tražio.

U pismenom odgovoru protiv podneska podnetog od strane punomoćnika tužene u vezi osporavanja preciziranog tužbenog zahteva tužioca od 06.08.2013. godine kao i dopunskog izveštaja veštaka od 19.03.2013 godine, tužilac i dalje ostaje pri svom podnesku s predlogom da sud odbaci predmetni podnesak tužene od od 26.03.2013. godine, i usvoji precizirani tužbeni zahtev uz uvažavanje sinteze oba izveštaja veštaka u pogledu izgubljene funkcije zemljišta zbog podzemnih kablova, zatim veštačenja građevinske struke kao i njihovo usvajanje a najadekvatnije rešavanje ove problematike u pogledu lokacije štete i njene nadoknade od strane onoga ko je učinio ostavlja sudu na ocenu da o tome odluči, a sve u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Dalje navodi da se šteta odnosi na površinu od 660 m² i da se matarijalna šteta odnosi i na izgubljenu dobit po naznačenom osnovu, jer se radi o poslovnom

kompleksu iz sfere hotelijerstva koji neće moći da kompletira svoje usluge koje su bile planirane na površinu od 66 m². Ukoliko bi se naknada štete utvrdila i od strane veštaka finansijske struke onda bi po njemu taj iznos naknade štete bio daleko veći od onog koji je procenio veštak „...“. Tužena je ta koja je odgovorna za naknadu štete jer iz samog sertifikata o registraciji nalazi šifra delatnosti a jedna od delatnosti tužene je i postavljanje električnih instalacija i opreme. I na kraju tuženi se poziva na štetu koja prelazi normalne granice čl. 156. st. 3 ZOO a da nije naveo metodologiju o kojoj je šteti reč koja prelazi normalne granice. Traži troškove postupka za plaćenu naknadu veštaka.

Izvednim okazima je utvrđeno da je tužilac vlasnik kat. parcela br. ... na kojoj ima izgrađen ugostiteljski objekat i kat. parcele tužioca br. ... na kojoj je postavljen podzemni kabl u dužini od 89,70 m. Ova činjenica i nije bila sporna među parničnim stranama. Sporna je bila činjenica da li je tuženi odgovoran za pričinjenu štetu na koju se tužilac poziva najpre na materijalnu štetu na objektu tužioca, jer je ovo osporavano od strane punomoćnika tuženika koji u svom podnesku od 26.03.2013. godine navodeći da je ovaj objekat izgrađen nekoliko godina pre nego što je započeta izgradnje autoputa, da ovaj objekat nikada nije bio funkcionalan i da se vremenom amortizovao, da tuženi nije učestvovao u oštećenju predmetnog objekta jer ničim nije dokazano a veštak u svom izveštaju koji je dao u vanparničnom postupku to nije ustanovio. Poziva se na čl. 156. st. 3. ZOO da tužena vrši delatnost od opšteg interesa da sami radovi na autoputu su u iznosu od više stotina miliona eura i da pričinjena šteta tužiocu podpada pod „štetu u normalnim granicama“. Ovakvu ocenu sud ne može prihvatiti da je šteta manjeg obima.

Prema čl. 156. st. 3. ZOO ako šteta nastane u obavljanju opštekorisne delatnosti za koju je dobijena dozvola nadležnog organa, može se zahtevati samo naknada štete koja prelazi normalne granice. Nesporno je da je tuženi izvodio radove na izgradnji autoputa, što je od opšteg interesa, i da je šteta nastala prilikom izvođenja ovih radova. Sud je ovu činjenicu utvrdio i na osnovu izjava saslušanih svedoka, kojim izjavama se poklanja puna vera, jer se iste podudaraju oko toga da je ova šteta nastala usled detonacije. Po shvatanju suda tuženi ne bio bio dužan da tužiocu nadoknadi uobičajenu - normalnu štetu zbog izvođenja radova na autoputu, već samo onu štetu koja prelazi normalne granice a koja je nastala ukoliko tuženi pri izvođenju radova nije preduzeo odgovarajuće potrebne mere da do štete ne dođe, odnosno da ona bude manja. To u postupku nije utvrđeno da je tuženi preduzeo odgovarajuće mere da do štete ne dođe, odnosno da ona ne bude velika. Napokon, tuženi je bio izvođač radova, a nije obavljao opštekorisnu delatnost pa da bi bilo mesta primeni odredbi čl. 156. ZOO (zahtev da se ukloni opasnost štete). Prema st. 1. je određeno da svako može zahtevati od drugoga da ukloni izvor opasnosti od koga preti znatnija šteta njemu ili neodređenom broju lica, kao i da se uzdrži od delatnosti od kojih proizilazi uznemiravanje ili opasnost štete ako se nastavak uznemiravanja ili štete ne može sprečiti odgovarajućim merama. Već je rečeno da učinjena šteta po ovom osnovu nije neznatna i sud je ne može tretirati kao takvu i da zaključi da se njome ne bavi u smislu opšteg principa *minima non curat praetor*. Tuženi se u izvođenju radova bavio opasnom delatnošću, jer je

koristio eksploziv za probijanje trase autoputa, pa ta delatnost ne sme biti štetna po druge, pa interes tuženog kao izvođača radova ne može biti jači od interesa da se štiti sredina odnosno ljudi u njoj i njihova imovina. Tuženi je stvorio opasnost pa je dužan i da snosi posledice te opasnosti. Bilo bi nepravедno natovariti te posledice na leđa žrtve koja nastanku opasnosti ničim nije doprinela. Dakle, u ovom slučaju sud je prihvatio objektivnu odgovornost tuženika, on je pričinio štetu i dužan je istu nadoknaditi jer je ona nastala kao posledica vršenja delatnosti. Prema odredbi čl. 154 st. 1. ZOO, ko drugome prouzrokuje štetu dužan je nadoknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice.

Među parničarima je bilo i sporno potraživanje tužioca radi naknade štete po osnovu štete koju je on pretrpeo usled izmakle dobiti zbog napuštanja gostiju od straha od detonacije i nesnosne buke koju je tužilac precizirao na iznos od 3.000 €. Po ovom osnovu tuženi je preko svog punomoćnika osporavao, jer tužilac nije dokazao ničim da je po ovom osnovu pretrpeo štetu jer se priložene fakture i priznanice ne mogu tretirati kao validni dokazi u ovom sporu. Takođe se u vezi ovog ni saslušani svedoci nisu izjasnili da je bilo koji od gostiju otkazao dalji boravak, gde se jedan svedok toga uopšte i ne seća, dok se drugi izjasnio da su gosti odlazili u svojim sobama bez ikakvih primedbi. Kod ovakvog stanja stvari sud smatra da se po ovom osnovu ne može priznati naknada štete jer izmakla korist je ona korist koju je oštećenik objektivno mogao realizovati da nije bilo štetne radnje. Tužilac jeste pretrpeo štetu kako je gore opisano ali ova šteta nije u uzročnoj vezi sa izmaklom dobiti tužioca i tužilac nije ni dokazao da je po ovom osnovu on takvu štetu pretrpeo. On je bio dužan da dokaže svoje tvrdnje ali u tom pravcu on nije ponudio dokaze kojima bi se mogla utvrditi odgovornost tuženika da naknadi štetu tužiocu po ovom osnovu.

Nadalje tužilac je tražio da mu tuženi naknadi štetu i po osnovu umanjenja vrednosti njegove nepokretnosti zbog postavljenog podzemnog električnog kabla u iznosu od 41.565 €, na koji vid naknade štete je tuženi preko svog punomoćnika prigovorio zbog nedostatka pasivne legitimacije pozivajući se na odredbe Zakona o električnoj energiji da se tuženi ne bavi proizvodnjom i distribucijom električne energije a to je Kosovska Energetska Korporacija (KEK) čiji su radnici postavili električni kabl. Osnovan je prigovor tuženika ne samo iz prednjih razloga već i zbog toga što je postavljanje ovog kabla bilo u cilju normalnog funkcionisanja autoputa, na čijoj izgradnji je učestvovao tuženi i on nije bio korisnik toga. Tužilac ni kod ovog nije dokazao da stoji odgovornost tuženika. U ovom slučaju ako se radi da je postavljanje kablova bilo potrebno radi funkcionisanja autoputa, onda u tom slučaju je bilo potrebno da se najpre izvrši eksproprijacija radi uspostavljanja službenosti gde bi se tužiocu priznalo pravo na naknadu eksproprijisanog zemljišta u smislu Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine³³, gde bi naknadu snosio korisnik eksproprijacije, a ni u kom slučaju tuženi kao izvođač radova. Stoga tuženi nije dužan da snosi bilo kakve troškove u vezi sa ovim, izuzev kada štetu prouzrokuje on svojom

³³ "Sl. list RK", br. 52/09

krivicom. Ovde ako je u pitanju i faktička eksproprijacija i u tom slučaju bi tužilac imao pravo na noćanu naknadu koju bi trebao da traži od korisnika eksproprijacije jer je u konkretnom slučaju uspostavljeno pravo službenosti radi izgradnje jednog objekta koji je od javnog interesa na zemljištu za koje tužilac nije pružio nikakve dokaze da je formalnopravno eksproprijisano. Izneti razlozi idu u prilog tome da tuženom nedostaje pasivna legitimacija u ovoj parnici za ovaj vid naknade štete, stoga je po ovom osnovu odbijen tužbeni zahtev. Tužilac je tražio naknadu štete, ali sud u smislu čl. 253.2 sud nije povezan po pravnoj osnovi sa tužbenim zahtevom.

Sa gore iznetog sud je odlučio kao u izreci ove presude.

Troškovi postupka određeni su na osnovu člana 452 st. 1. ZPP.

OSNOVNI SUD U PRIZRENU, dana 30. aprila 2013. godine

P. br. 186/12

S u d i j a,

Raman Aslani, s. r.

POUKA O PRAVNOM LEKU:

Nezadovoljna stranka protiv ove presude ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana prijema opravka iste, Apelacionom sudu Kosova u Prištini.